

Nr 482.

Av fru **Alvén** och fru **Nordgren**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 231, med förslag till lag om dyrortstillägg under budgetåret 1946/47 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag m. m.*

I enlighet med lagen den 1 december 1944 (nr 751) om provisoriska förstärkningar av tilläggs pensioner och invalidunderstöd, vilken lag ändrats genom lag den 1 juni 1945 (nr 231), skola till den, vilken åtnjuter folkpension, vari ingår tilläggs pension, eller invalidunderstöd, såsom provisoriska förstärkningar av tilläggs pensionen och understödet utgå: a) ett belopp, utgörande för ogift person ävensom för den, vars make fyllt 60 år och ej för egen del åtnjuter tilläggs pension, invalidunderstöd, utjämnings pension eller utjämningsunderstöd, 100 kronor samt för annan pensions- eller understödstagare 50 kronor, samt b) ett belopp motsvarande folkpensionens eller invalidunderstödet belopp för en månad.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 231 föreslås för budgetåret 1946/47 en fördubbling av de för närvarande utgående provisoriska förstärkningsbeloppen, såväl de fixa som de procentuella, i avbidan på en mera bestående omläggning av folkpensionen. En åtgärd, som säkerligen hälsas med stor tillfredsställelse av landets folkpensionärer.

Emellertid finns det vissa kategorier, vilka, ehuru måhända i mycket stort behov av denna pensionsförstärkning, icke enligt lagens nuvarande bestämmelser kunna komma i åtnjutande av sådan. Så är fallet om exempelvis en hustru övergivits av sin man utan att laglig skilsmässa ägt rum. Hon är då varken gift, ogift eller frånskild. Samma är förhållandet för den händelse makarna, utan att vara skilda, bo på var sitt håll, måhända å olika orter. Det har för oss anförts ett exempel, där mannen övergivit hustrun, medan makarnas barn voro minderåriga, och mannen i kyrkoböckerna antecknats såsom obefintlig. I ett annat fall gäller det ett par äkta makar, som sedan 20 år tillbaka icke sammanbo.

Dessa folkpensionärer ha sålunda icke fått uppbära pensionsförstärkning under de båda år dylik utgått. För en fattig kvinna är ett belopp av 50 å 100 kronor av stor betydelse för hennes försörjning. Enligt vad som uppgivits har under 1945 både i mars och december ett icke ringa antal civilståndsintyg återsänts av ovan angivna anledningar. Då nu pensionsförstärkningsbeloppet för budgetåret 1946/47 fördubblats, finna vi det skäligt, att lagens bestämmelser ändras dithän att även pensionärer i ovan

anförda fall kunna erhålla sådan förstärkning. Detta kan, enligt vår mening, ske genom ett tillägg i 1 §, enligt vilket utsäges att vid tillämpning av lagen, där särskilda skäl föreligga, gift pensionsberättigad må anses såsom ogift. En bestämmelse som återfinnes i första delen av 13 § i förslaget till ny lag om folkpensionering (Kungl. Maj:ts prop. nr 220).

Vi äro väl medvetna om att vissa svårigheter kunna föreligga för styrkandet av att sådana förhållanden, som att hustru övergivits av sin man, eller att makar, utan att vara skilda, icke sammanleva. I de fall ett intyg, utfärdat av kyrkoherde i den församling pensionären är mantalsskriven, icke kan anses vara tillfyllest, bör ju saken kunna styrkas genom intyg från kommunal myndighet.

Med hänvisning till vad som anförts hemställa undertecknade,

att riksdagen måtte besluta att till 1 § i förslaget till lag om dyrtidstillägg under budgetåret 1946/47 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag m. m. göres följande tillägg:

»Vid tillämpningen av denna lag må, där särskilda skäl föreligga, gift pensionsberättigad anses såsom ogift»,
eller den formulering utskottet kan finna lämplig.

Stockholm den 29 april 1946.

Hildur Albén.

Olivia Nordgren.